

Tale til Repræsentantskab 2022

Kære fagfæller. Kære venner.

Der er sket meget de seneste år. Både i verden, i Danmark og i Dansk Socialrådgiverforening.

Da jeg blev formand i 2018, havde ingen vel forestillet sig, at vi nu, fire år efter, havde været gennem en pandemi, der lukkede hele verden ned - at krig igen havde ramt Europa – at vi står med en galopperende inflation. At vi havde oplevet en rigsretssag, to folketingsvalg og fået 12 partier i Folketinget. Og at vi i DS havde haft kampvalg om formandsposten.

Men sådan ligger landet, og midt i al det kaotiske er der grund til at minde om, hvorfor vi er her. Hvorfor det fortsat nytter at kæmpe for bedre løn- og arbejdsvilkår til socialrådgiverne. For ordentlige forhold for samfundets udsatte, sårbare og syge. For fællesskabet og velfærden.

[TID TIL SOCIALT ARBEJDE]

I det tidlige forår 2020 – kort før første nedlukning - tog Ditte og jeg til socialministeren og beskæftigelsesministeren og gav dem denne bog med 246 fortællinger fra socialrådgivernes hverdag. Som I alle ved, er vi en af landets allermest pressede og stressede faggrupper, både fordi vi har for lidt tid til vores opgaver - og fordi det har store menneskelige konsekvenser, når vi ikke kan hjælpe og støtte de mennesker, der har brug for det.

Vi søsatte derfor kampagnen 'Tid til socialt arbejde' og bad om jeres fortællinger fra virkeligheden. Vi oplevede enorm opbakning, og selvom corona kom i vejen for en del af vores planer, lykkedes det at skabe opmærksomhed om vores arbejdsmiljø og konsekvenserne for både socialrådgivere og udsatte børn og voksne. Ditte og jeg oplever nu en langt større forståelse for socialrådgivernes udfordringer end tidligere – både fra pressen og politikerne. Det har for eksempel hjulpet os med at få regeringen til at skrive 'to socialrådgivere på svære sager' ind i udkastet til Barnets Lov.

Så kære venner – det nytter at stå sammen og kæmpe!

[TAK TIL TR'ER]

Det skal vi huske de kommende år, for vi får i dén grad brug for det.

Men før jeg kommer ind på de udfordringer, vi står over for, vil jeg gerne understrege, at vi står et godt sted. Det er vigtigt at huske på midt i en krisetid med en usikker fremtid for døren, at vi i Dansk Socialrådgiverforening stadig har et utroligt stærkt fællesskab med fagligt og fagpolitisk engagement og en organisation i rivende udvikling.

Det skyldes i høj grad, at vi socialrådgivere er meget optaget af både vores fags udvikling, vilkårene for det sociale arbejde og at sikre et stærkt sammenhold. Derfor vil jeg gerne benytte lejligheden til at sige tak til

alle medlemmer - og en særlig tak til jer, der hver dag arbejder aktivt for at forbedre vilkårene for jeres kolleger og fagfæller. Jeres indsats er altafgørende. Tusind tak, kære tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter!

[OK24]

Vi står et godt sted, men vi må ikke tage noget for givet. Som sagt står vi over for store udfordringer i den nærmeste fremtid. Det gælder ikke mindst de kommende overenskomstforhandlinger, som ser ud til at blive sværere end i mange, mange år. Ved forhandlingerne om overenskomsten i 2018 oplevede vi et historisk stærkt sammenhold på tværs af fagbevægelsen. Det var fantastisk, både fordi det medførte konkrete resultater, og fordi det mindede os alle om, at vi er stærkest, når vi står sammen.

Det skal vi huske nu, hvor forhandlingerne om OK24 så småt begynder. Det er altid lettere at blive enige om at dele kagen, når den er stor, end når den er lille. Og alt tyder på, at kagen vil skrumpe kraftigt – inflationen er høj, og reallønnen falder. Arbejdsgiverne vil bruge krisen som argument for at holde lønnen nede. Det er forudsigeligt, men samtidig vil de formentlig også forsøge at spille os lønmodtagere ud mod hinanden - det må vi ikke lade dem gøre! Kun ved at stå sammen, kan vi sikre vores medlemmer de bedst mulige resultater!

...

Nogle gange hører vi arbejdsgivere og politikere kritisere os i fagbevægelsen for at kræve for meget. For nogle uger siden skrev Berlingske endda, at vi offentligt ansatte 'afpresser' politikerne – fordi vi kræver højere løn og flere kolleger.

Så lad mig lige tegne et billede – et skræmmebillede, om man vil, men ikke desto mindre et realistisk billede:

Forestil jer en fremtid, hvor mange pædagoger enten har skiftet fag eller fået job i private institutioner for de privilegerede børn. Hvor sygeplejerskernes flugt fra hospitalerne fortsætter og patienter ligger på overfyldte gange. Og hvor endnu flere socialrådgivere bliver syge af stress og slidt ned, fordi de løber fra den ene brand til den anden uden mulighed for at sætte ind med hjælp, når der er brug for det. Læg dertil et fortsat fald i antallet af unge mennesker, der søger ind på uddannelserne.

Kære venner – det er ikke et samfund, jeg ønsker for hverken mig selv, mine børn eller nogen andre. Men sådan bliver det, hvis ikke vi gør noget – hvis politikerne lader stå til. Og det kræver radikale forbedringer af lønnen og arbejdsvilkårene. Der er simpelthen ingen vej udenom.

Derfor, kære Berlingske, politikere og arbejdsgivere: Når vi kræver højere løn, flere kolleger, bedre efteruddannelse, ordentlige seniorvilkår og mentorordninger til nyuddannede, så gør vi det både for vores egen, men også alle de mennesker, der bruger den offentlige sektors skyld – altså os alle sammen. Vi gør det for samfundet – og vi gør det for de fremtidige generationer af børn, unge, ældre, syge og udsatte.

[REKRUTTERING OG LIGELØN]

Og så gør vi det for at rette op på en historisk urimelighed. Problemerne med at rekruttere og fastholde medarbejdere hænger uløseligt sammen med princippet om lige løn for arbejde af samme værdi. For det er helt urimeligt, at vi, der arbejder for at hjælpe mennesker i krise, får lavere løn end dem, der med samme længde af uddannelse arbejder på det tekniske område. At ansatte i de traditionelle kvindefag tjener mindre end ansatte i de traditionelle mandefag – alene på grund af køn. Og hvem vil fortænke unge mennesker i at vælge fag med højere løn og langt bedre arbejdsvilkår end vores?

Dem, jeg lige nævnte, som synes, vi kræver for meget – de anklager os også for at skræmme de unge væk, fordi vi kritiserer lønnen og arbejdsvilkårene. Så lad mig slå fast: Jeg vil til enhver tid anbefale unge mennesker at blive socialrådgiver! Det er verdens bedste fag, og der er ikke nogen bedre følelse end at hjælpe og støtte mennesker, så de kommer videre i livet.

Men kære nyvalgte Folketing: Uanset hvor meget, vi elsker vores fag, får I os ikke til at tie om problemerne. Så længe vi får mindre i løn på grund af en 53 år gammel lov - så længe vi bliver syge af at gå på arbejde – så længe I ikke prioriterer det sociale arbejde – så længe bliver vi ved med at råbe op!

...

[SAMMEN OM FAGET]

Fællesskabet fagbevægelsens styrke. Og selvom jeg begyndte med at sige, at vi i DS står et godt sted, så mærker vi i fagbevægelsen, at fællesskabet er truet af faldende medlemstal. Det har jeg tidligere kaldt for fagbevægelsens klimakrise, for ingen fagforening er stærkere end antallet af dets medlemmer. Det er de seneste mange år gået hårdt ud over de privatansattes fagforbund, men vi mærker også, at det bliver stadigt sværere at få de unge, nyuddannede med i vores faglige fællesskab.

Det er vores absolut største udfordring. Vi skal være det naturlige valg for alle socialrådgivere. Det skal stå lysende klart for både unge og erfarne socialrådgivere, hvorfor de skal være med hos os. Selv om vores hårde arbejde for bedre løn og arbejdsvilkår er grundlaget, er det ikke nok. Der skal mere til.

En del af det arbejde er allerede i gang – vi arbejder målrettet med rekruttering og fastholdelse, vi udvikler vores medlemsrådgivning, medlemstilbud og meget andet. Næste skridt handler om vores faglighed, og det kræver, at vi investerer i fremtiden.

Alle ved, hvorfor det er nødvendigt med flere pædagoger og sygeplejersker. Færre ved, hvorfor vi socialrådgivere er en af velfærdssamfundets bærende søjler. Det skal vi lave om på, og det begynder hos os selv. Vi skal i fællesskab finde frem til, hvad kernen af vores fag består af. Og vi skal styrke vores faglige fundament, så vi alle føler os trygge og stærke som socialrådgivere. En stærk og tydelig faglighed er forudsætningen for at opnå bedre vilkår for det sociale arbejde.

Derfor fremsætter vi resolutionen 'Sammen om faget'. De kommende to år skal vi gøre hinanden fagligt stærkere. Vi skal styrke uddannelsen, vi skal udvikle faget, og vi skal skabe et fagligt stærkt, fælles VI, som omfavner både de studerende på vej ind i verdens bedste fag, og os med erfaring.

Debatten om vores faglighed skal ud at leve blandt medlemmerne – i faggrupperne, til medlemsarrangementer og på arbejdspladserne. Kun på den måde kan vi finde ind til det, der binder os alle sammen som socialrådgivere.

Kære Repræsentantskab: Det kommer ikke af sig selv. Vi er nødt til at gøre en særlig indsats for at skabe fremtidens faglige fællesskab. Det er en bunden opgave, og den er ikke let at løse. Men jeg er sikker på, at vi kan gøre det – sammen. Når vi beder politikerne om at udvise mod og handlekraft ved at investere i det sociale arbejde, må vi også stille samme krav til os selv. Vi skal investere i fremtidens fagforening og i vores fag, så alle socialrådgivere kan se værdien af at være medlem.

Derfor vil jeg bede jer om at stemme for Hovedbestyrelsens forslag om en pulje til strategiske indsatser. Vi skal meget tættere på de studerende, så vi kan engagere de kommende socialrådgivere allerede på skolerne. Det kan for eksempel være med praksispaneler, hvor uddannede socialrådgivere og borgere fortæller om socialt arbejde i praksis.

Vi skal også udvikle vores medlemsservice, for eksempel med nye kommunikationsformer, som gør det nemt og hurtigt at komme i kontakt med os. Vi skal udvikle nye måder at invitere uorganiserede kolleger med i fællesskabet på, for eksempel ved at fortsætte og udvide projektet med flere frikøbte FTR'er, som allerede har vist gode resultater. Og vi skal, ikke mindst, udvikle vores fag sammen, for eksempel gennem faglige kurser, webinarer og fyraftensmøder.

Alt det kræver ressourcer, og derfor håber jeg meget, at I vil stemme for forslaget om at investere i vores strategi.

[AFRUNDING]

Om lidt kommer Anders Winnerskjold fra Kommunernes Landsforening herop. Jeg glæder mig til at høre om hans og kommunernes syn på de udfordringer, socialområdet står over for. For uanset hvilken regering, vi får, spiller kommunerne en helt central rolle i udviklingen af fremtidens velfærd – både når det gælder vores arbejdsmiljø, vores løn og vilkårene for udsatte mennesker.

Vi ved, at politikerne på Christiansborg ikke altid gør det let for kommunerne at skabe de bedste rammer for det sociale arbejde. Måltal for bestemte indsatser, stramme budgetter og meget lave ydelser er nogle af eksemplerne på, at central styring, økonomi og lovgivning modarbejder vores faglighed og dermed vores arbejdsmiljø.

Men vi ved også, at mange kommuner trodser de hårde odds og udvikler det sociale arbejde ved at investere i socialområdet: Hjørring har opnået fantastiske resultater ved at give tid og tillid til samarbejdet mellem socialrådgivere og kontanthjælpsmodtagere – Aarhus går forrest med relationel velfærd i 'Opgang til opgang'-projektet – og Halsnæs har i Socialstyrelsens projekt 'Borgerstyrede budgetter' vist, hvordan nogle af de allermest udsatte mennesker med dobbeltdiagnoser kan rykke sig længere, end de selv forestillede sig, ved hjælp af et personligt budget og social støtte.

Der er mange andre gode eksempler på godt socialt arbejde, men det ændrer ikke på, at vi har brug for bedre rammer og vilkår. Det er arbejdsgivernes ansvar – herunder kommunerne – men det er i høj grad også regeringen og Folketingets ansvar. Derfor vil jeg gerne slutte af med en opfordring til den kommende regering:

I får ansvaret for at sikre fremtidens velfærd. Det er en enorm opgave, og også den vigtigste sammen med klimaindsatsen. Husk at kernen i vores velfærdssamfund er det sociale sikkerhedsnet, som griber os når vi bliver ramt af en livskrise – som holder hånden under udsatte børn og unge – som skaber ro og tryghed, når vi bliver syge. Vi socialrådgivere holder nettet sammen – uden os, intet sikkerhedsnet. Derfor, kære kommende regering: Lyt til os. Vi ved, hvor nettet er ved at gå i stykker. Stol på vores faglighed, og giv os tid

til det sociale arbejde. Og, ikke mindst: Investér i vores arbejdsmiljø, så vi kan hjælpe andre uden selv at blive syge af det!

Rigtig godt Repræsentantskab til jer alle!